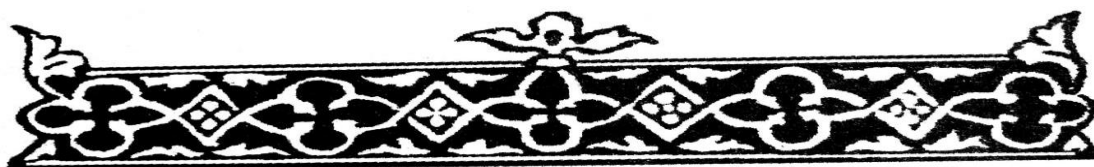

MAČEVANJE U BEOGRADU – Mačevanje neuparenim (različitim) mačevima

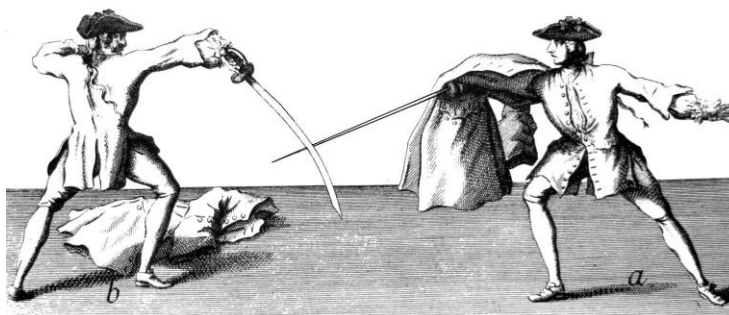

ШКОЛА МАЧЕВАЊА
"СВЕТИ ЂОРЂЕ"

www.macevanje.org

MAČEVANJE NEUPARENIM (RAZLIČITIM) MAČEVIMA

Sablja protiv špade, Girard, 1740

Kao što svaki čovek promišlja i razume sebe i svet oko sebe u skladu sa time kakav je - bira svoju filozofiju u skladu sa svojim karakterom i kulturom, tako i svaki čovek u skladu sa tim kakav je bira za borbu vrstu mača i način mačevanja koji su najbliži njegovom karakteru i odražavaju ga kao lik u ogledalu.

U **vojnom mačevanju** mačevaoci po pravilu koriste istu vrstu mačeva, a da bi se ispoštovao princip unifikacije opreme. Svaka ne-varvarski organizovana vojna formacija je težila da poseduje iste mačeve a koji odgovaraju u najvećoj meri:

1. Njenom pretežnom načinu ratovanja.
2. Ekonomičnom načinu masovne izrade.
3. Lakoći obuke.

Sva tri elementa su dobijala puni značaj tek **unifikacijom** tj. zahtevom da što veći broj vojnika poseduje iste mačeve. Proces unifikacije mačeva i ostale opreme se, međutim, nije zaustavljao na pojedinačnim vojskama jer je svaka epoha stvarala karakteristične i tipične mačeve koji su smatrani najboljim za borbu s obzirom na nivo njene tehnološke i vojno-taktičke razvijenosti.

U civilnom mačevanju (kada je reč o **dvoboju borbi**) mačevaoci po pravilu koriste istu vrstu mačeva, a da bi se ispoštovao princip "ravnopravnosti".

Termin "**ravnopravnost**" namerno stavljam pod navodnike pošto je ravnopravnost (jednakost početnih uslova) u dvoboju ili bilo kojoj borbi u bilo kojoj drugoj oblasti **nemoguća**. Naime, u onoj meri u kojoj dva mača za jedan dvoboj i mogu biti ista (tj. sa nebitno malim razlikama) dva učesnika dvoboja se kao ljudi **uvek** razlikuju. Oni iako imaju iste mačeve NIKAD u borbu ne stupaju ravnopravno pošto uvek jedan ima neke prednosti (urođene ili stečene) u odnosu na drugog. Tako ukoliko mačevaoci imaju iste visine (dužine ruku) nemaju iste težine (pokretljivost), ako imaju iste težine i visine nemaju iste urođene brzine refleksa, ako imaju iste brzine refleksa nemaju istu urođenu motoriku, ako imaju i istu motoriku nemaju isto razvijenu osećaje i intuiciju, ako imaju i ove iste nemaju istu bistinu razuma za taktičko promišljanje, ili iste godine (iskustvo), isti stil škole mačevanja... ili naprosto tog dana nemaju isto raspoloženje ili rad želuca!

Ravnopravna borba u dvoboju, dakle, (ili kako se to još u svetu „šarenih laža“ još zove fer-plej) u pravom smislu te reči podrazumeva uvek dva apsolutno ista mačevaoca, sa identičnim sposobnostima i oružjem koji vode borbu u istim uslovima. Takav "laboratorijski" dvoboj, međutim ne bi imao pobednika i vodio bi se teoretski gledano u beskraj jer ravnoteža njihove ravnopravnosti (identičnosti) se ne može nikad razrešiti pošto su borci ISTI.

Svaka pobeda u nekoj borbi, dakle, predpostavlja uvek i unapred neku neravnopravnost učesnika (makar i za "dlaku") i veće šanse jednog borca nego drugog. U toj neravnopravnoj borbi slabiji može pobediti samo srećnom igrom slučaja koji se isto toliko slučajno mogla postaviti (kao trijumf neravnopravnost) i na stranu jačeg.

NIKAD i NIGDE nije ni u čemu vođena borba ravnopravnih jer UVEK i SVUDA se vodi borba ili za dovođenje protivnika u neravnopravan položaj tj. za NERAVNOPRAVNOST ili za dovođenje sebe u ravnopravan položaj tj. za RAVNOPRAVNOST.

U civilnoj **duelnoj borbi**, međutim, mačevaoci najčešće koriste mačeva koje trenutno poseduju. U tom smislu se u mačevanju nailazi na borbe uz kombinacije različitih mačeva: kratkih i dugih, lakih i teških, budućih i univerzalnih, jednoručnih i dvoručnih...

Svaki od navedenih mačeva ima svoje specifičnosti i u tom smislu u odnosu na drugi mač prednosti i mane. Iz tog razloga mačevaoci koji vode borbu različitim mačevima najčešće su u izrazito neravnopravnom položaju pa treba da poznaju ne samo osobine protivnikovog mača (njegove prednosti i mane) već i taktičke radnje pomoću kojih će prednosti svoga mača suprotstaviti manama protivnikovog a mane svoga mača čuvati od prednosti protivnikovog.

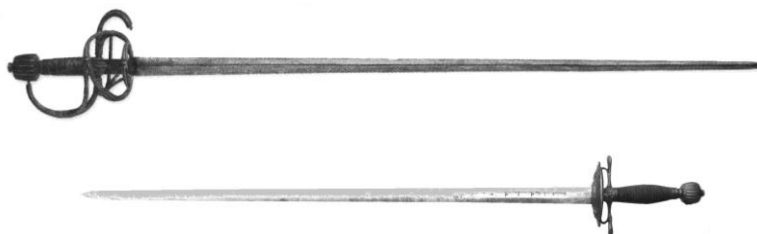
Kad je reč o razlici mačevanja sa dva ista i sa dva različita mača treba reći sledeće. Svaki tip mača ima svoje prednosti i nedostatke. Ako sukobimo dva ista mača sukobljavamo njihove iste mane i nedostatke ako sukobimo dva različita mača sukobljavamo njihove različite prednosti sa različitim nedostacima.

U prvom slučaju oba mača mogu u borbi iskazati sve svoje prednosti i trpeti sve svoje nedostatke, u drugom slučaju nijedan od mačeva ne može do kraja iskazati niti svoje prednosti niti svoje nedostake jer nije kompatibilan sa drugim.

Zato Kastl i piše: "Raznovrsnija je borba između dva slična oružja od borbe dvaju različitih oružja; više je mogućih akcija između dve sablje nego između sablje i bajoneta, između dva mala mača nego između malog mača i širokog mača."

U izlaganju načina borbe različitim vrstama mačeva polazim od pretpostavke da su oba mačevaoca približno školovana u mačevanju jer i mač sa svim prednostima u odnosu na protivnikov mač je beskoristan u borbi ukoliko ga koristi neuk čovek protiv mačevaoca sa lošijim oružjem ali koji je veštiji u njegovoj upotrebi.

Rapir - špada (mali mač)

Mačevalac naoružan sa rapirom može mačevaocu naoružanom špadom naneti pogotke ne samo bodom već i sečenjem. S druge strane špada je mač koji je kraći od rapira pa i teže doseže bodom protivnika. Dakle, rapirista ima tehničku prednost u većoj verovatnoći pogađanja. S druge strane, iako mačevalac naoružan špadom protivniku može naneti pogotke samo bodom njegov mač je lakši i pokretljiviji pa on ima prednost u brzini.

No, rapirista se za razliku od špadiste kreće nelinearno zbog čega lako može izbeći kretanjem u stranu svaki napad špadiste koji akcije koncipira brzinom tj. uvek pravolinijski.

Načelno rapirista (pod uslovom da ne poseduje teški rapir) je u prednosti u odnosu na špadistu.

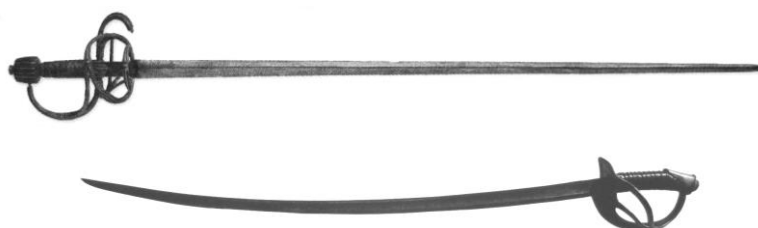
Špada protiv španskog rapira - Angelo, 1763

Najbolja taktika za rapir: izbegavati kontaktnu bodnu borbu sečivima i akcije koncipirati na izmicanjima i kretanjima u raznim pravcima. U odbranama izvoditi isključivo polublokove i koristiti sečenja po podlaktici koleginе naoružane ruke. Težiti voditi borbu distanci sa završnicama sečenjem ili bodom u prolazu jer je rapir duži. Čuvati se u napadu kontranapada i napada u pripremu napada.

Najbolja taktika za špadu: po svaku cenu kolegu veznim radnjama navoditi na kontaktnu bodnu borbu. Neprestano pokušavati bodom pogoditi koleginu naoružanu šaku. Napadati što više sa varkama bodom. U napadu izbegavati pravolinijsko zaletanje napred sa pruženom rukom do kraja i biti svakog trenutka spreman za povlačenje (i sklanjanje ruke sa špadom) ukoliko se rapirista iznenadnom promenom pravca kretanja nađe sa strane. Težiti borbi na skraćenoj distanci jer je špada kraća. Napade koncipirati uglavnom kao kontranapade i napade u pripremu jer je špada brža i okretnija. Od sečenja se braniti eskiviranjem i izmicanjem tj. izbegavati odbrane blokovima protiv sečenja jer rapir može slomiti sečivo špade. Dakle, prvenstveno defanzivna taktika, čekanje napada sečenjem koji se izbegava eskiviranjem i zatim nagli kontranapad sa skraćanjem distance ili se čeka napad bodom pa se u njega izvodi kontranapad sa isključenjem polublokom.

Pošto se špadista nalazi u znatno lošijem položaju preporučljivo je da u borbi koristi plašt (kaput) drugom rukom čime može efikasno parirati protivnikova sečenja.

Rapir-sablja

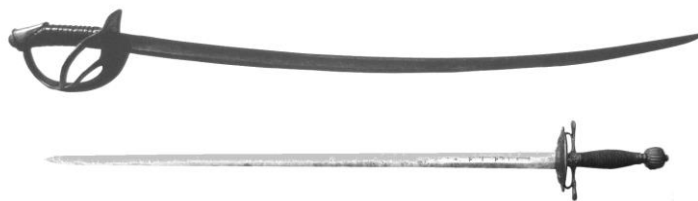

Oba oružja i bodu i seku. Po težini su slični ali je sablja kraća. Rapir više služi za bod dok sablja više za seču. No, dok je rapir podjednako pogodan i za seču i za bod sablja je manje pogodna za bod ali pogodnija za seču. Iz tog razloga mačevalac naoružan rapirom ima izvesnu, malu tehničku prednost.

Najbolja taktika za rapir: držati protivnika na distanci i nanositi mu bodove iz daljine kontranapadom ili u pripremu napada. Izvoditi direktne bodove bez isključenja pošto je krivo sečivo sablje teško dovesti u položaj opozicije a jer je kraće ne ugrožava vrhom. Izvoditi što više varki bodom sa završnicom bodom ili varki sečenjem sa završnicom bodom. Sečenja se nanose u prolazu uz apsolutno izbegavanje borbe na skraćenoj distanci. Za odbrane koristiti što više polublokove i propusne blokove.

Najbolja taktika za sablju: izvoditi akcije koje za cilj imaju skraćanje distance i nanositi batute po protivnikovom sečivu koje je u pripremi za bod. Napade koncipirati na telućnim hvatanjima i bacanjima ili vođenjima. U napadima izbegavati bodove a sečenja nanositi iz prolaza posle varki telom i blokova. Za odbrane koristiti više propusne blokove i telućne blokove nego pune blokove.

Špada-sablja

Jedno oružje je namenjeno da specijalizovano bude dok drugo oružje pretežno seče ali i bode. Oba mača su kratka ali je sablja masivnija i teža. Zato što mačevalac naoružan sabljom može i bosti i seći a mačevalac naoružan špadom samo može bosti pri čemu još ne može parirati svojim sečivom udarac sabljom sabljaš se nalazi u značajnoj tehničkoj prednosti.

„Arte De Esgrimir Florete y Sable Por los principios mas seguros faciles é inteligibles”, Don Juan Nicolas Perinat, 1758

Najbolja taktika za špadu: napadati direktnim bodovima ili bodovima uz varku sečivom. Što više plasirati bodove iz kontranapada ili u pripremu napada protivnika i to u njegovu naoružanu ruku ili grudi. Protivnikove napade suzbijati izmicanjem i izbegavati blokove na sečenje pošto udarac sabljom može polomiti špadu. Dakle, prvenstveno defanzivna taktika, čekanje napada sečenjem koji se izbegava eskiviranjem i zatim nagli kontranapad sa skraćanjem distance

Špadista mora neprestano voditi računa na nelinearno kretanje protivnika koji teži sa strane naneti sečenje iz prolaza po ruci ili glavi i biti spreman za brzo povlačenje naoružane ruke ka sebi.

Zato što je špada lakša i brža špadista treba borbu da koncipira na brzini.

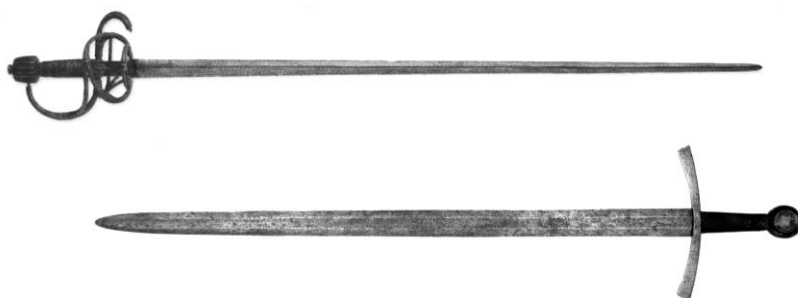
Pošto se špadista nalazi u znatno lošijem položaju preporučljivo je da u borbi koristi plašt (kaput) drugom rukom čime može efikasno parirati protivnikova sečenja.

Špada protiv sablje - Angelo, 1763

Najbolja taktika za sablju: napadati isključivo iz telućnih hvatanja i bacanja uz maksimalnu opreznost vezanu za zaštitu naoružane šake od boda. U borbi težiti sečenju sa veće distance ili sečenjima u prolazu iz nelinearnog kretanja a pri tome glavna meta treba da bude ruka špadiste. Za odbranu koristiti telućne blokove i eskiviranja a maksimalno izbegavati pune blokove pošto ih špada može varkom lako obilaziti.

Rapir-viteški mač

Oba mača i seku i bodu ali dok viteški mač više seče rapir više bode. Viteški mač je masivniji i teži od rapira ali je rapir brži i pokretljiviji. Mačevalac naoružan rapиром ima tehničku prednost.

Najbolja taktika za rapir: nanositi bodove iz distance na protivnikov izmah ili kao kontranapad. Ne pokušavati hvatanja u napadu već bodove nanositi varkom bod-sečenje ili sečenje-bod. Kad je reč o sečenjima izvoditi ih iz prolaza ili propusnog napada. Izbegavati vezne radnje, posebno ne batute sečivom. Pune blokove sečivom izbegavati pošto viteški mač može polomiti sečivo rapira. Od svih blokova sečivom koriste se samo propusni blokovi i telućni blokovi. Odbrane najvećim delom koncipirati na eskiviranju, izmicanju i kontranapadu. Borbu treba koncipirati na iznurivanju pošto mačevalac naoružan viteškim mačem će se brzo zamoriti i postati slabo pokretljiv a njegovi zamasi spori, teški i neefikasni. Tada on postaje laka meta.

Najbolja taktika za viteški mač: po svaku cenu skraćanjem distance preći u duelnu borbu. Nanositi direktna sečenja nakon varke telom ili eskivažna sečenja a sa ciljem da se protivniku koji parira blokom polomi sečivo.

Koristiti dvostruki hvat drške i batute sečivom po protivnikovom sečivu. Najefikasniji napad je propusnim sečenjem ili vezanim udarcima u seriji pošto protivnik ne sme da postavi rapir u polublok. U odbrani koristiti samo polublokove (nikako ne pune blokove) ili eskivaže i čuvati se kontranapada ili boda u pripremu sečenja.

Sablja-viteški mač

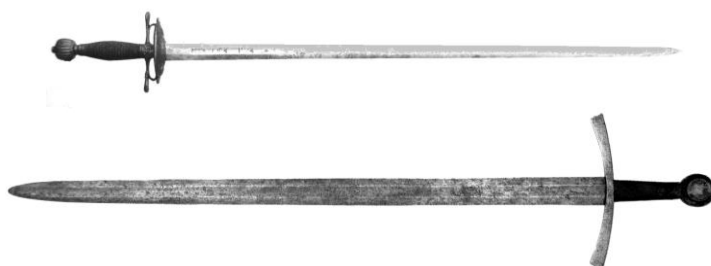

Reč je sudaru dva oružja koja se pretežno koriste za sečenje, a tek manjim delom za bod. Jedno oružje je sa ravnim sečivom a drugo sa manje ili više povijenim. Viteški mač je, međutim, nešto duži i masivniji. Sabljaš je iz tog razloga značajno pokretljiviji i brži u napadu i odbrani ali je njegovo oružje osetljivije na lom. Borba između ova dva mača je veoma izjednačena i ishod zavisi samo od veštine učesnika.

Najbolja taktika za sablju: težiti borbi na skraćenoj distanci, potencirati telućna hvatanja i bacanja a napade koncipirati na pokretljivosti, okretnosti i sečenjima iz prolaza i to prvenstveno po ruci protivnika pošto je ona zbog mase mača teško pokretljiva. U odbranama što više koristiti izmicanje i eskiviranje a ukoliko je nužno odbraniti se mačem nikako na raditi pune blokova već samo propusne i telućne.

Najbolja taktika za viteški mač: po svaku cenu protivnika držati na distanci i izbegavati duelnu borbu. Nanositi direktna sečenja nakon varke telom ili eskivažna sečenja a sa ciljem da se protivniku koji parira polomi sečivo sablje. Koristiti što više povratna sečenja i batute sečivom po protivnikovom sečivu. Najefikasniji napad je propusnim sečenjem ili vezanim sečenjima u seriji pošto protivnik ne sme da postavi sablju u blok. U odbrani koristiti samo polublokove (nikako ne pune blokove) ili eskivaže. Čuvati se kontranapada ili sečenja u pripremu sečenja ili sečenja po rukama iz eskivaže.

Špada-viteški mač

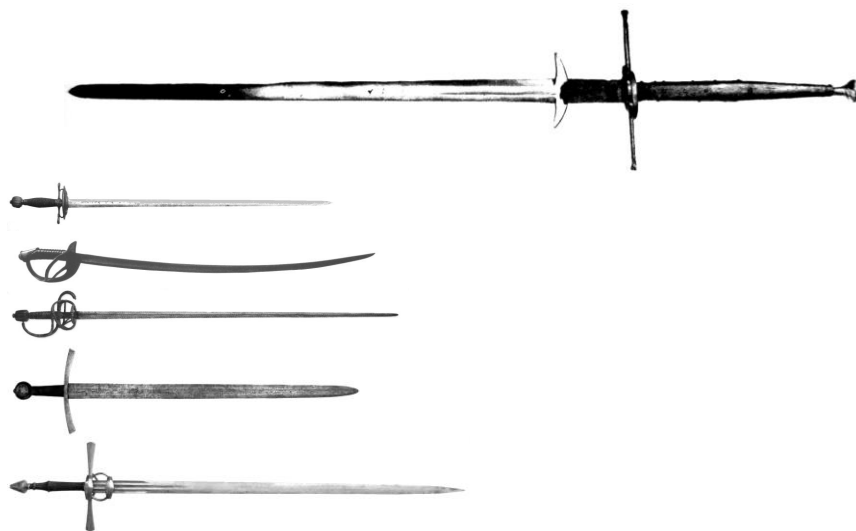
Između ova dva mača postoji ekstremna razlika. Jednim oružjem se isključivo bode a drugim gotovo isključivo udara. Jedno je veoma lagano a drugo teško, jedno je kratko a drugo dugačko.

Iz ovog razloga ishod borbe zavisi samo od sposobnosti mačevalaca da taktikom upotrebe svoga mača njegove mane kompenzuju a prednosti iskoriste.

Najbolja taktika za špadu: napadati što više varkama sečivom, nanositi bodove u ruku protivnika ili njegov izmah i "šmisove" (šibanja sečivom) po licu ili šaci protivnika. Težiti skraćanju distance i nanošenju bodova iz hvatova ili fiksiranja. Napadati bodom iz varke telom ili eskivažnim napadom. Odbrane izvoditi samo eskiviranjem ili izmicanjem a nikako pariranjem (izuzev ako napadač radi bod). Borbu treba koncipirati na iznurivanju pošto mačevalac naoružan viteškim mačem će se brzo zamoriti i postati slabo pokretljiv a njegovi zamasi spori, teški i neefikasni. Tada on postaje laka meta. Pošto se špadista nalazi u znatno lošijem položaju preporučljivo je da u borbi koristi plašt (kaput) drugom rukom čime može efikasno parirati protivnikova sečenja.

Najbolja taktika za viteški mač: po svaku cenu izbeći skraćanja distance i duelnu borbu. Nanositi direktna sečenja sa distance (jer je mač duži) a sa ciljem da se protivniku, ukoliko parira blokom, polomi sečivo. U napadu što više koristiti povratna sečenja. Najefikasniji napad je vezanim udarcima u seriji pošto protivnik ne sme da postavi špadu u blok pa će biti primoran na defanzivu eskiviranjima i izmicanjima. U odbrani koristiti samo polublokove (nikako ne pune blokove) ili blokove udarcem.

Dvoručni mač i ostali mačevi (rapir, špada, viteški mač i sablja)

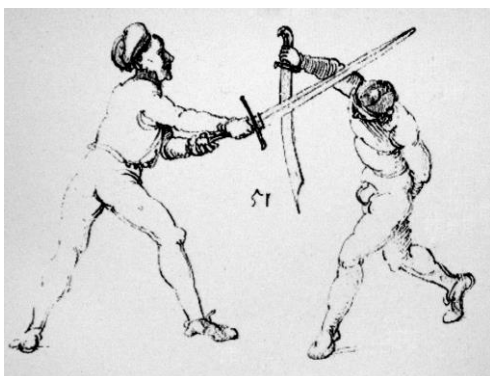
Dvoručni mač je univerzalno oružje za seču i bod koje se koristi sa više tehnika (stil mača, gleva i motka) i njime se može uspešno voditi borba na velikoj, srednjoj ili kratkoj distanci. Dvoručni mač ima još dodatnih prednosti. Njegov udarac ili ubod (za razliku od drugih jednoručnih mačeva) bilo gde je u principu zbog širine i inercije sečiva uvek koban i izbacuje protivnika iz dalje borbe. S druge strane snaga njegovog udara je takva da jednoručni mačevi ne mogu izvoditi odbrane blokovima bez rizika loma sečiva ili traumatizovanja šake.

U tom smislu dvoručni mač je bez konkurencije a vešt mačevalac naoružan sa njim, posebno ako kombinuje sve stilove, je superioran u odnosu na svaku vrstu jednoručnih mačeva. Mane dvoručnog mača: smanjuju mu se mogućnosti u malom prostoru i nikako ne služi za borbu dužeg trajanja jer mačevaoca brzo zamara.

Najbolja taktika za dvoručni mač: koristiti što više kombinacije raznovrsnih stilova koji se smenjuju vezano u različitim akcijama tako da protivnik koji ima veoma sužen izbor odbrana (samo na eskiviranje) ne zna odakle i na koji način će biti napadnut. U odbranama biti spreman svaki trenutak na tehniku borbe *motka* pošto će protivnik težiti očajnički da izvede skraćene distance, kontranapad u pripremu napada ili napad iz eskivaže. Najbolje je protivnika sve vreme držati na velikoj distanci i odatle mu nanositi direktna sečenja, povratna sečenja i bodove. U odbranama blokovima koristiti isključivo polublokove ili telućne blokove.

Najbolja taktika za jednoručne mačeve: broj mogućnosti u napadu kao i u odbrani je veoma sužen. Jednoručni mač u borbi protiv dvoručnog **ne sme da služi za mačevanje** već je alatka za finalizovanje boda ili sečenja u otvoreno. Napadi se izvode varkama telom pomoću kojih se pokušava otvoriti protivnik kako bi mu se naneo bod ili sečenje iz skraćene distance ili prolaza. Varke sečivom se ne preporučuju pošto se dvoručnim mačem izvode blokovi sa oba kraja mača tako da varka uvek može naići na blok. Nakon eskiviranja nanositi bodove u ruke ili noge protivnika. Vezne radnje sečivom se ne izvode. Napadi treba da su koncipirani na pokretljivosti i okretnosti nogu pošto je mačevalac naoružan dvoručnim mačem okretan i pokretljiv u rukama ali znatno tromiji u nogama. Odbrane izvoditi izmicanjem i eskiviranjem očekujući sve vreme udarac ili ubod vrhom sečiva, sredinom sečiva, jabukom, nakrsnicom ili drškom na sve moguće načine. Prinudne blokove izvoditi samo kao propusne i to po mogućnosti kao duple (sa osloncem na podlakticu druge ruke).

Prinudna odbrana jednoručnim mačem protiv dvoručnog: propusni blok i propusni blok sa osloncem na drugu ruku. Albrecht Direr 1512.

Borbu koncipirati na iznurivanju protivnika uz kretanje u pravcu suženijeg prostora. Izbegavati duelnu borbu jer je dvoručni mač vojnički mač i upravo predviđen za taj tip borbe.

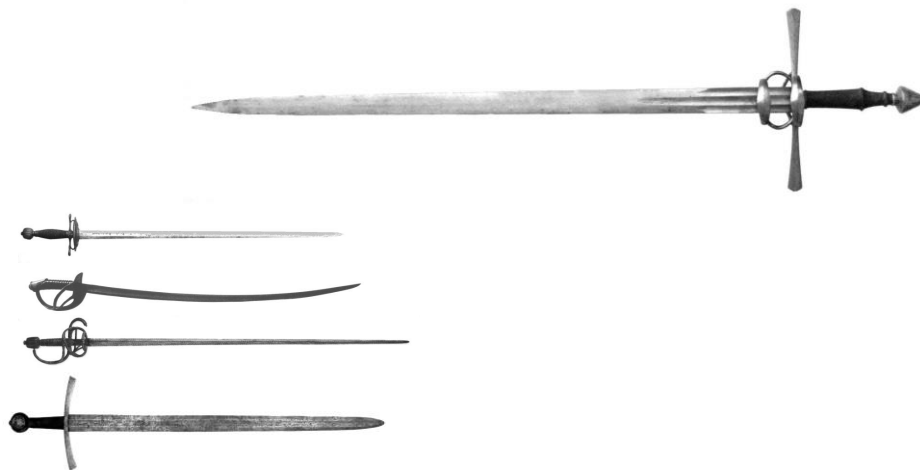
Dvoručni-jednoiporučni ("bastard") mač. Jednoiporučni mač (bastard) je lakši i pokretljiviji od dvoručnog mača ali se za razliku od dvoručnog koristi samo na jedan (standardan mačevalački) način. S druge strane "bastard" ima sečivo koje je čvrsto a pošto se drži sa dve ruke kao i dvoručni mač može donekle biti uspešno korišten za blokove sečivom. Takođe, "bastard" se može u pogodnom trenutku koristiti i samo jednom rukom čime se druga ruka oslobađa za duelnu borbu. Iz svih navedenih razloga dvoručni mač i dalje ima tehničku prednost u odnosu na jednoiporučni ali je ona znatno manja nego u odnosu na jednoiporučne mačeve.

Najbolja taktika za jednoiporučni: treba primenjivati u borbi istu taktiku kao i kod jednoručnog mača s tim što se mogu izvoditi i odbrane sečivom (propusni blokovi, telućni blokovi i polublokovi) i varke sečivom.

Takođe, zato što se mač drži sa dve ruke na sečivo dvoručnog mača se mogu izvoditi i sve vezne radnje. U napadima i odbranama se efikasno mogu koristiti direktni udarci po protivnikovom sečivu (baute) jer je ono inertnije i sporije. Zato što je sečivo jednoiporučnog mača lakše i pokretljivije treba pokušavati neprestano naneti sečenje po podlakticama protivnika. Veoma je efikasno napadati vezanim udarcima (serijom) iz suprotnih pravaca (ukoliko se protivnik ne brani polublokovima). Mačevalac naoružan jednoiporučnim mačem može imati velike koristi ukoliko u pravom trenutku (uz eskiviranje) iz dvoručnog hvata pređe odjednom u jednoručni hvat i na taj način nanese bod ili sečenje. Neophodno je biti spreman u svakom trenutku za iznenadne promene stila upotrebe dvoručnog mača pri čemu treba posebnu pažnju da obrati na polužnu tehniku koja nanosi veoma brze udarce.

Najbolja **taktika za dvoručni**: u napadu i odbrani neprestano kombinovati sve stilove upotrebe dvoručnog mača. Kada je reč o standardnim blokovima treba izbegavati pune blokove i koristiti što više polublokove. Uzvrate, takođe, nanositi na što raznovrsne načine (stilom "gleva", "motka", "poluga" ili "vitlanja"). Povećati pokretljivost nogu, čuvati se sečenja po podlakticama, vezanih sečenja u seriji i ne dozvoliti protivniku da izvodi vezne radnje sečivom ili duelne radnje drugom rukom (čim pusti drugu ruku sa drške mača prelazi se odmah na stil "motke").

Jedno-ipo ručni mač i ostali mačevi

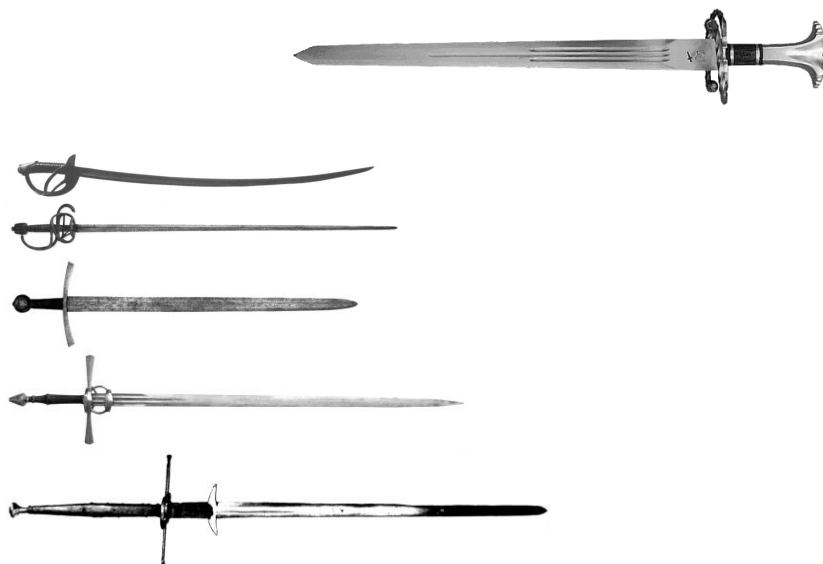
Jednoiporučni mač, jer se drži sa dve ruke i ima masivnije sečivo od jednoručnih mačeva, može lako polomiti sečivo sablje, rapira i špade a oštetiti ili polomiti sečivo jednoručnog viteškog mača ili traumatizovati ruku koja ga drži. S druge strane, iako se ne koristi različitim stilovima, jer je lakši, pokretljiviji i brži od dvoručnog mača, on je za jednoručne mačevaoce podjednako opasan kao i dvoručni mač.

Najbolja taktika za jednoručni mač: Jednoručni mač u borbi protiv jednoiporučnog **ne sme da služi za mačevanje** već je alatka za finalizovanje boda ili sečenja u otvoreno. Napadi se izvode varkama telom pomoću kojih se pokušava otvoriti protivnik kako bi mu se naneo bod ili sečenje iz skraćene distance ili prolaza. Mogu se koristiti varke sečivom, ali samo ukoliko protivnik ne reaguje polublokovima. Nakon eskiviranja nanositi bodove u ruke ili noge protivnika ili iste bodove nanositi iz kontranapada i napada u pripremu. Vezne radnje sečivom se ne izvode.

Napadi treba da su koncipirani na pokretljivosti i okretnosti nogu pošto je mačevalac naoružan jednoiporučnim mačem okretan i pokretljiv u rukama ali i u nogama. Odbrane izvoditi isključivo izmicanjem i eskiviranjem izuzev ako je reč o jednoručnom viteškom maču koji može da se koristi i za propusne blokove i telučne blokove ali isključivo uz dvostruki hvat drške. Jednoručni viteški mač se može dvostrukim hvatom koristiti veoma efikasno i za propusne napade i vezana sečenja u seriji. Mačevalac naoružan jednoručnim mačem treba (obzirom da ima jednu ruku slobodnu) da pokušava skratiti distancu i stupiti u duelnu borbu (fiksiranja, hvatovi, udarci...) ali se i neprestano paziti da protivnik ne pređe u jednoručni hvat i izvede to isto.

Najbolja taktika za jednoiporučni mač: mačevalac treba da nanosi direktna sečenja punom snagom sa obe ruke očekujući protivnikovo izmicanje posle čega treba da nastavi povratnim sečenjem. U napadu može koristiti vezne radnje pred bod i sečenje a u odbranama samo polublokove ili eskivaže nakon čega nanosi uzvrate na sve načine. Mogu se u napadu koristiti varke sečenje-bod i bod-sečenje a izbegavati kružne udarce. Tokom borbe treba neprestano koristiti kombinovanje dvoručnog i jednoručnog hvata čime se protivnik zbunjuje i izlaže eventualno duelnoj borbi (poluge, fiksiranja, hvatovi...). Mačevalac sa jednoiporučnim mačem treba neprestano da očekuje bod (sečenje) iz kontranapada, u pripremu napada ili iz eskivaže. Od ovih radnji su mu najviše ugrožene šake i podlaktice. Glavni princip u ovom tipu borbe je da mačevalac naoružan jednoiporučnim mačem protivnika treba da drži na distanci i ne dozvoli mu duelnu borbu. Ukoliko do toga dođe potrebno je sa dvoručnog hvata mača preći na jednoručni.

Kratki mač i dugački mačevi

Vidi link: Dugački ili kratki mačevi?

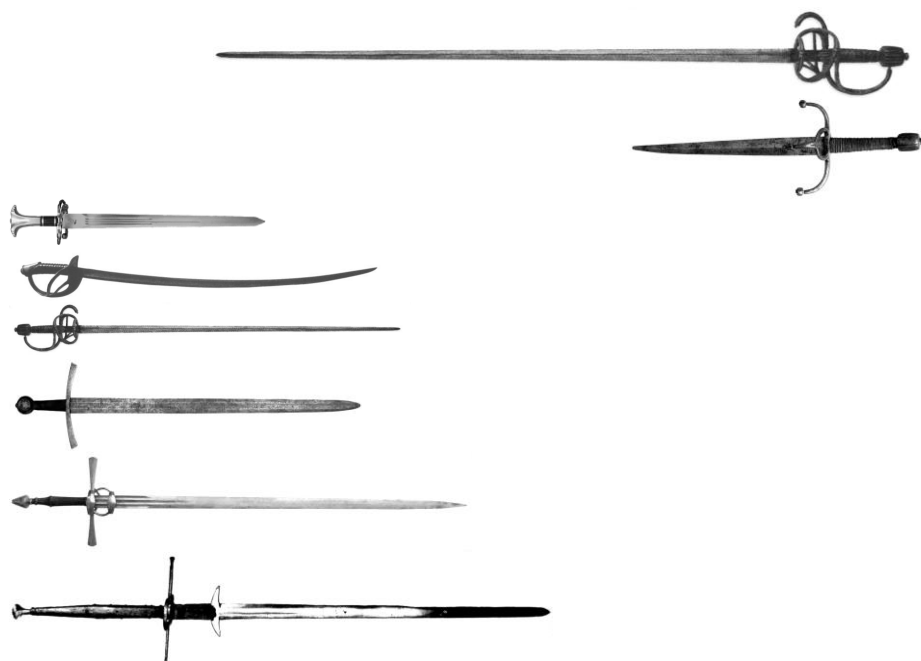
Najbolja taktika za kratki mač: protivnika naoružanog dugačkim mačem treba napadati iz varke telom koja se finalizuje sečenjem ili bodom u otvoreno ili iz varke telom koja se finalizuje nekom od veznih radnji na protivnikovo sečivo (hvatanje, bacanje, vođenje, batuta sečivom...) nakon čega se nanosi bod ili sečenje.

Druga taktika se sastoji u kontranapadu na protivnikov napad koji je vezan za pokušaj hvatanja ili sklanjanja protivnikovog sečiva u stranu sa završnicom bodom ili sečenjem.

Treća taktika je napad u pripremu sečenja (izmaha) protivnika. Nikada se ne rade varke mačem u napadu (izuzev ako distanca već nije skraćena) niti pokušaji veznih radnji ukoliko je protivnik na distanci koja odgovara dugačkom maču. Odbrane kratkim mačem se u slučaju protivnika naoružanih dugačkim jednoručnim mačevima izvode najviše eskiviranjem. Ukoliko se za odbranu koriste blokovi sečivom oni se ne izvode uz držanje distance (korak nazad) jer tako urađen blok zbog udaljenosti protivnika (kratkoće vlastitog sečiva) sprečava branjenika da napadača dohvati uzvratom. Svaki blok kratkim mačem, dakle, kada je reč o protivniku naoružanom jednoručnim dugačkim mačem se radi uz ulaz ili ispad i iskorak polulevo ili poludesno. Nakon bloka uz skraćanje distance se ili stupa u duelnu borbu ili izvodi uzvrat sečivom mača. Blokovi koji se koriste su isključivo puni ili propusni. Kad je reč o protivnicima naoružanim dvoručnim i jednoiporučnim mačem u odbrani se ne koriste blokovi već isključivo eskiviranja i izmicanja, ali uvek sa kretanjem napred jer je osnovni cilj skratiti distancu i stupiti što pre u blisku borbu.

Najbolja taktika za dugački mač: protivnika naoružanog kratkim mačem treba neprestano držati na distanci i nanositi mu bodove i sečenja po ruci. Ukoliko se vodi ofanzivna borba treba napadati varkama mačem ili varkama telom koje se finalizuju sečenjima ili bodovima uz prolaza (uz strogo održavanje distance). Treći veoma efikasan način za napad je izvođenje vezanih sečenja u seriji sa različitih strana. Ne pokušavati vezne radnje mačem pošto je kratko sečivo teško uhvatiti i kontrolisati. Kad je reč o odbranama treba se čuvati u najvećoj meri protivnikovog kontranapada i napada u pripremu svog napada tj. biti u svakom trenutku spreman za odstupanje ili promenu pravca kretanja kako bi se zadržala distanca. Ukoliko je protivnik skratio distancu i izveo napad sečivom nikako se ne braniiti blokom sečivom već eskiviranjem i izvlačenjem okretom na distancu koja odgovara dugačkom sečivu. Nikako ne pokušavati stupanje u duelnu borbu. Posebno oprezni u borbi treba da budu mačevaoci naoružani dvoručnim mačem pošto sve prednosti ovog mača u odnosu na kratki mač se ocrtavaju sa suprotne strane u najvećoj mogućoj meri i kao mane pošto protivnik jer je neuporedivo okretniji i brži kako telom tako i oružjem može veoma lako skratiti distancu i tada postići apsolutnu prednost.

Rapir-daga (ili dva mača) i ostali mačevi

Mačevalac naoružan rapirom i dagom je (ukoliko je vešt) superioran u odnosu na svaku vrstu jednoručnog dugačkog ili kratkog mača, a gotovo ravnopravan sa jednoiporučnim ili dvoručnim mačevaocem. Prednost kombinacije rapir-daga u odnosu na sva druga mačevalačka oružja je ista koju ima **dvoruko** mačevanje u odnosu na jednoručno i dvoručno: on može naneti istovremeno pogodak na dve tačke, istovremeno se braniti na dva mesta i istovremeno se braniti i nanositi pogodak. Ova simultanost u pokretima oružjem mu daje svaku prednost u odnosu na drugo mačevalačko oružje koje deluje sukcesivno tj. ili prvo napada ili prvo izvodi odbranu.

Druga, veoma važna taktička karakteristika upotrebe dage i rapira u borbi je da ovaj način mačevanja, za razliku od svih drugih načina mačevanja, je pogodan kako za distancionu (mačem) tako i blisku (rapirom) borbu. Ovo je ujedno i jedini razlog zbog kojeg je mačevalac naoružan dagom i rapirom za nijansu superiorniji od protivnika naoružanog sa dva kratka mača.

Najbolja taktika za rapir i dagu: u napadu nanositi direktne udarce ili bodove (u zatvoreno ili otvoreno) sa ciljem da se protivniku kada izvede blok nanese bod dagom. Druga taktika se sastoji u hvatanjima protivnikovog mača dagom ili rapirom kako bi se odmah (ili nakon vođenja, bacanja...) izvelo sečenje ili bod slobodnim oružjem. Treća taktika je da se slobodno izvode varke rapirom nakon čega se finalizuju sečenja ili bodovi rapirom ili dagom ili se dagom hvata protivnikov mač koji prati varku i nanosi pogodak rapirom. Četvrta taktika je da se protivnikov mač napada rapirom uz bod iz opozicije kako bi se naneo bod dagom na suprotnu tačku protivnika. Kada je reč o odbranama koriste se sve vrste odbrana ili dagom ili rapirom ili sa oba mača istovremeno (za blokove jednoiporučnog i dvoručnog mača) uključujući i sve vrste eskivaža.

Nakon ovih blokova izvode se sve vrste uzvrata. Ono što je suština taktike mačevanjem dagom i rapirom protiv ostalih mačeva je, dakle, mogućnost vođenja borbe na distanci i neprestanog prelaska iz kratke na veliku i velike na kratku distancu.

Najbolja taktika za ostale mačeve: nikako ne napadati direktno sečenjem ili bodom, ne napadati telo protivnika varkama mačem i ne izvoditi kontranapade ili napade u pripremu. Treba neprestano voditi borbi na distanci sa ciljem da se ubode ruka sa mačem ili dagom protivnika. Raditi varke telom sa ciljem da se pomoću sečenja u prolazu protivniku poseče ruka sa dagom. Varkes mačem se mogu izvoditi samo sa ciljem da se u finalu napada pogodi ne telo već jedna od ruku protivnika. Nikako ne stupati u blisku borbu a blokove izvoditi što više uz eskiviranje (ispad u levo ili desno, ispad u levo ili desno nazad) i u formi propusnih blokova.

**ШКОЛА МАЧЕВАЊА
"СВЕТИ ЂОРЂЕ"**

Aleksandar S., učitelj mačevanja

* [NASLOVNA](#)

* [GLAVNA STRANA](#)

* [KONTAKT](#)

[www. macevanje.org](http://www.macevanje.org)